

Temat opracowania: **OSTATECZNOŚĆ A PRAWOMOCNOŚĆ DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ – KWESTIA WYKONALNOŚCI DECYZJI**

Autor opracowania: **aplikant adwokacki Paulina Wrzosek**

Data: **8.11.2013 r.**

Zgodnie z art. 16 ust. 1 k.p.a.¹ decyzja administracyjna jest ostateczna, jeżeli nie przysługuje od niej odwołanie w administracyjnym toku instancji (art. 127 § 1-2 w zw. z art. 129 k.p.a.) lub wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 k.p.a.).

Ostateczność decyzji nie jest jednak równoznaczna z jej prawomocnością. Wskazuje na to art. 269 k.p.a., zgodnie z którym decyzje określone w innych przepisach prawnych jako prawomocne uważa się za ostateczne, chyba że z przepisów tych wynika, iż dotyczą one takiej decyzji, która została utrzymana w mocy w postępowaniu sądowym bądź też nie została zaskarżona w tym postępowaniu z powodu upływu terminu do wniesienia skargi. Niestety ustawodawca nie posługuje się tymi pojęciami w sposób konsekwentny, a co za tym idzie w przepisach znajdziemy zarówno decyzje ostateczne, decyzje prawomocne, które należy rozumieć jako ostateczne oraz decyzje *stricte* prawomocne². Powyższe wynika ze zmian historycznych, a mianowicie z faktu iż w pewnym okresie nie istniało w Polsce sądownictwo administracyjne (w latach 1945-1980). Niestety do dnia dzisiejszego nie uregulowano tej kwestii w sposób jednoznaczny, co budzi liczne problemy zarówno teoretyczne jak i praktyczne.

Jednakże dla stron postępowania powyższe rozróżnienie powoduje problemy głównie w kontekście wykonalności decyzji. Nie każdy bowiem pamięta, iż decyzja posiadająca walor ostateczności, czyli taka, która nie może zostać wzruszona w drodze zwyczajnych środków administracyjnych (odwołanie lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy), ale nieprawomocna, jest wykonalna i może być egzekwowana. Co więcej, samo wniesienie skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego nie wstrzymuje wykonalności takiej decyzji (art. 61 § 1 p.p.s.a.³). Co prawda, zgodnie z treścią art. 62 § 2 p.p.s.a. organ, który wydał zaskarżoną decyzję (lub postanowienie), a w przypadku zaskarżenia innych czynności lub aktów administracyjnych albo uchwał jednostek samorządu administracyjnego właściwe organy mogą wstrzymać wykonalność zaskarżonego aktu (czynności albo uchwały) z urzędu, niemniej jednak doświadczenie życiowe wskazuje, iż organy bardzo rzadko korzystają z tego uprawnienia. Dlatego też strona składająca skargę powinna pamiętać, by

¹ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)

² przykład: art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 21.12.1990 r. o zawodzie weterynarza i izbach lekarsko-weterynaryjnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 93, poz. 767 ze zm.) – użyte w tym przepisie określenie „prawomocną”, należy odczytywać, jako „ostateczną”; zupełnie odmiennie natomiast w stosunku do art. 26 ustawy z dn. 24.01.1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (tekst jedn.: Dz. U. 2002 r. Nr 42, poz. 371 ze zm.) – por. post. NSA z dnia 28 listopada 2000 r., V SA 2109/00, LEX nr 81357 oraz wyr. NSA z dnia 24 maja 2001 r., V SA 1095/00, LEX nr 56605

³ ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r. poz. 270 ze zm.)

jednocześnie złożyć także wniosek o wstrzymanie wykonalności skazanej decyzji bądź do organu, który decyzję wydał bądź do sądu administracyjnego, do którego została przekazana sprawa (patrz art. 61 § 2 i 3 p.p.s.a). Przy czym, należy zwrócić uwagę, iż sąd administracyjny może wstrzymać wykonalność decyzji tylko w przypadku zaistnienia przesłanek określonych w art. 61 § 3 p.p.s.a., to jest jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków (por. post. NSA z 10.7.2008 r., II OZ 741/08, Legalis; post. NSA z 3.7.2008 r., I OZ 493/08, Legalis).

Pamiętać także należy, iż zgodnie z art. 61 § 6 p.p.s.a. wstrzymanie wykonalności decyzji upada w razie wydania przez sąd orzeczenia kończącego postępowanie w pierwszej instancji (a więc w chwili wydania wyroku w sprawie, jak i postanowienia o odrzuceniu skargi lub umorzeniu postępowania). Składając skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego należy ponownie złożyć wniosek o wstrzymanie wykonalności decyzji na podstawie art. 61 § 3 w zw. z art. 193 p.p.s.a.⁴

⁴ por.: uchw. NSA z 16.4.2007 r., I GPS 1/07, Legalis; post. NSA z 30.9.2005 r., II OSK 1002/05, ONSAiWSA 2006, Nr 2, poz. 43